

Ändring av direktiv för anpassning till förordning om klassificering och märkning av ämnen och blandningar

---

Arbetsmarknadsdepartementet

2013-04-19

Dokumentbeteckning

KOM (2013) 102

Förslag till Europaparlamentets och rådets direktiv om ändring av rådets direktiv 92/58/EEG, 92/85/EEG, 94/33/EG, 98/24/EG och Europaparlamentet och rådets direktiv 2004/37/EG, för att anpassa dem till förordning (EG) nr 1272/2008 om klassificering, märkning och förpackning av ämnen och blandningar

Sammanfattning

CLP-förordningen handlar om klassificering, märkning och förpackning av kemiska ämnen och blandningar. Antagandet av förordningen leder till att vissa delar i några arbetsmiljödirektiv behöver anpassas. De direktiv som berörs är skylddirektivet, minderårigdirektivet, direktivet om kemiska agenser, direktivet om gravida och ammande och direktivet om carcinogener och mutagena ämnen i arbetet. Kommissionens syfte med det nu föreslagna direktivet är att uppdatera referenser och terminologi i fem arbetsmiljödirektiv och inte att göra materiella ändringar i direktiven. Regeringen är övervägande positiv till förslaget som helhet. Dock bör förslaget vad gäller skylddirektivet, direktivet om kemiska agenser och minderårigdirektivet ändras i viss mån i syfte att uppnå en större tydlighet och undvika icke-avsedda materiella ändringar.

1.1 Ärendets bakgrund

CLP-förordningen ((EG) nr 1272/2008) gäller klassificering, märkning och förpackning av kemiska ämnen och blandningar. Lagstiftningen trädde i kraft den 20 januari 2009 och inför ett nytt system för klassificering och märkning av kemikalier, som grundas på FN:s globalt harmoniserade system (GHS). CLP behandlar farorna med kemiska ämnen och blandningar och hur andra ska informeras om dem.

Antagandet av CLP-förordningen leder till att vissa aspekter i några arbetsmiljödirektiv behöver anpassas till förordningen. Syftet med det föreslagna direktivet är att uppdatera referenser och terminologi i skyltdirektivet, minderårigdirektivet, direktivet om kemiska agenser, direktivet om gravida och ammande och direktivet om carcinogener och mutagena ämnen i arbetet så att de överensstämmer med gällande EU klassificering och märkning av kemiska ämnen i CLP-förordningen. Kommissionens syfte har inte varit att göra materiella ändringar i de fem nämnda direktiven, utöver det som är strängt nödvändigt för att korrekt hänvisa till CLP-förordningen. Kommissionen har därför inte genomfört en konsekvensbedömning av direktivförslaget.

Direktivförslaget lämnades den 26 februari 2013.

1.2 Förslagets innehåll

Förslaget innehåller fem artiklar som specificerar vilka ändringar som föreslås i de fem direktiven som ska uppdateras i enlighet med CLP-förordningen. Ändringarna handlar till stora delar om att ändra begrepp (t ex "dangerous" ersätts med "hazardous", "preparations" ersätts med "mixtures") i enlighet med de begrepp som används i CLP-förordningen. Man uppdaterar också klassificeringarna i enlighet med CLP-förordningen samt hänvisningarna. Huvuddelen av ändringarna görs i de fem direktivens bilagor. När det gäller minderårigdirektivet skriver KOM att förslaget innebär att tillämpningsområdet utökas med ett mindre antal ytterligare ämnen och blandningar eftersom det inte finns exakta motsvarigheter i CLP-förordningen för de faroklasser som regleras.

1.3 Gällande svenska regler och förslagets effekt på dessa

Följande föreskrifter från Arbetsmiljöverket inför de berörda direktiven.

AFS 2008:13 om skyltar och signaler,

AFS 2007:5 om gravida och ammande arbetstagare,

AFS 2012:3 om minderårigas arbetsmiljö och

AFS 2012:3 behöver ändras om förslaget beslutas. Förslaget innebär materiella ändringar som bedöms få en del konsekvenser. Förbud för minderåriga att hantera mycket brandfarliga vätskor såsom etanol, aceton och miljöbensin innebär inskränkningar som kan göra att minderåriga inte får utföra vissa arbeten som de får idag.

AFS 2011:19 om kemiska arbetsmiljörisker behöver ändras om förslaget antas eftersom det då krävs att behållare och rörledningar på arbetsplatsen märks med CLP-piktogram. I föreskrifterna tillåts användning av de gamla symbolerna som alternativ eftersom de fortfarande är tillåtna vid utsläppande på marknaden.

AFS 2008:13 behöver ändras endast om förslaget ändras så att symbolerna på skyltar också anpassas till CLP. Detta medför i så fall att vissa skyltar på arbetsplatserna måste bytas.

Övriga föreskrifter bedöms inte behöva ändras.

1.4 Budgetära konsekvenser / Konsekvensanalys

Direktivet medför inte några budgetkonsekvenser för svensk del. Inte heller EU:s budget påverkas.

2 Ståndpunkter

2.1 Preliminär svensk ståndpunkt

Regeringen är positiv till förslaget som helhet, men har följande synpunkter.

Kommissionen har, i förslaget till ändringar i skylddirektivet när det gäller märkning av behållare som används för farliga ämnen eller blandningar, hänvisat till enbart vissa delar av CLP-förordningen vilket leder till att vissa faroklasser inte omfattas av märkningsskyldigheten. Kommissionens avsikt med detta är att inte utöka märkningsskyldigheten med faroklasser som inte omfattades innan CLP-förordningen gällde. Regeringen anser att detta är onödigt eftersom dessa faroklasser oavsett omfattas av märkningsplikten i direktivet om kemiska agenser, artikel 8.2. Det blir tydligare och mer användarvänligt om skylddirektivet hänvisar till alla klasser för hälsofaror och fysikaliska faror i CLP-förordningen i stället för att man måste gå till två direktiv för att få en totalbild av märkningsplikten. Det befintliga skylddirektivet omfattar dessutom några klasser av märkningspliktiga ämnen som KOM i förslaget till ändring av skylddirektivet missat att inkludera. Detta gäller vissa oxiderande och självreaktiva ämnen.

Symbolerna på skyltar som fastställs i skylddirektivet bör också harmoniseras med CLP-förordningen. En möjlighet att göra detta kan vara att skylten med andreaktors (hälsoskadliga eller irriterande ämnen) i skylddirektivet, bilaga II 3.2, byts mot en ny skylt med piktogrammet för hälsofarliga ämnen (CLP-förordningens symbol på GHS08), vilket skapar harmoni mellan märkning och skyltning för hälsofarliga ämnen.

Enligt förslaget till ändring av skylddirektivet ska behållare och rörledningar ha piktogram (märken) enligt CLP-förordningen. Eftersom kemiska produkter som redan är utsatta på marknaden, enligt CLP-förordningen, artikel 61.4, får vara märkta enligt det äldre systemet fram till 1 juni 2017 anser regeringen att medlemsstaterna inte ska vara skyldiga att införa direktivet förrän tidigast vid detta datum.

Regeringen anser dessutom att för minderåriga blir kommissionens förslag en skärpning av gällande rätt då man föreslår förbud för minderåriga att hantera brandfarliga vätskor i kategori 1 och 2. Detta innebär att många vanliga brandfarliga vätskor omfattas av de nya kraven. Eftersom syftet med ändringsförslaget inte är att göra materiella ändringar i gällande rätt bör inte förbudet omfatta brandfarliga vätskor av kategori 2 utan endast av kategori 1 eftersom detta närmast motsvarar den tidigare klassificeringen. Även denna ändring innebär en ökning av förbudet men färre ytterligare vätskor kommer att inkluderas.

Ett annat misstag i förslaget till ändring av både direktivet om kemiska agenser och minderårigdirektivet är att några faroklasser som tidigare omfattades har utelämnats. Detta gäller vissa självreaktiva ämnen och organiska peroxider.

2.2 Medlemsstaternas ståndpunkter

Medlemsstaternas ståndpunkter är ännu inte kända.

2.3 Institutionernas ståndpunkter

Europaparlamentet har ännu inte yttrat sig.

2.4 Remissinstansernas ståndpunkter

Direktivförslaget har skickats till arbetsmarknadens parter för synpunkter. Några synpunkter har inte inkommit ännu.

3.1 Rättslig grund och beslutsförfarande

Artikel 153.2 i EG-fördraget. Rådet beslutar med kvalificerad majoritet och Europaparlamentet är medbeslutande.

3.2 Subsidiaritets- och proportionalitetsprincipen

Enligt kommissionen kan målen för förslaget endast uppnås genom unionens åtgärder, eftersom förslaget ändrar en del av EU-lagstiftningen som för närvarande är i kraft, vilket inte kan göras av medlemsstaterna själva. Regeringen har ingen invändning mot kommissionens bedömning.

Vidare framhåller kommissionen att förslaget är förenligt med proportionalitetsprincipen eftersom man genomför minimum av det som behövs för att säkra fortsatt effektivitet av befintlig lagstiftning. Regeringen har ingen invändning mot kommissionens bedömning.

3.3 Fortsatt behandling av ärendet

Förslaget ska börja behandlas i rådet i maj 2013.

3.4 Fackuttryck/termer

CLP – Classification, labelling and packaging (klassificering, märkning och förpackning).

4 Övrigt

-